

ASO's en stafleden in het buitenland – juridische aspecten

26 november 2016

Stefaan Callens

Inleiding

- Voorbereiding is cruciaal
 - Binnen opleiding of niet?
 - Op vraag van instelling/ziekenhuis?
 - Hoe lang?
 - Naar waar?
 - Met gezinsleden?
 - Waar wonen?
- Complexe materie
 - Reden?

- Hou rekening met
 - Migratieregels
 - Sociale zekerheid
 - Fiscaliteit
 - Arbeidsrecht
 - Aansprakelijkheid/verzekering
 - Opleidingsregels
 - Erkenning beroep/Deontologie

Migratie

- Visum/verblijfsvergunning
- Werkvergunning
- Migratieformaliteiten
 - om België te verlaten (en daarna opnieuw binnen te mogen).
 - om in buitenland te mogen werken en verblijven
- In functie van duur van verblijf/nationaliteit/bestemming
- Rol/“ verantwoordelijkheid” van ontvangende instelling

Sociale Zekerheid

- Algemeen
 - Welke lidstaat kan bijdragen heffen?
 - Welke lidstaat biedt dekking?
 - Binnen EER en Zwitserland of niet?
 - Impact Brexit
 - Buiten EER of Zwitserland?
 - Is er bilateraal sociaal zekerheidsverdrag?
 - Zo ja, vaak bijdragen betalen in land waar men werkt.
 - Indien er geen verdrag is:
 - Pas op voor dubbele bijdragen/quid pensioenrechten?
 - zie DIBISS/RSZ
 - Doorbetaald door instelling/ziekenhuis of niet?
Detachering of niet?

- EU en sociale zekerheid
 - Vrij verkeer van personen
 - Respect voor eigen kenmerken van national sociale zekerheidswetgevingen
 - dus op EU-vlak alleen coördinatie van sociaelzekerheidsstelsels
 - Verordening 1408/71, nu Verordening 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels

- Verordening 883/2004
 - 28 EU-landen + IJsland, Lichtenstein, Noorwegen en Zwitserland
 - Verordening nr. 987/2009 (Toepassingsverordening)
- Geen één Europees sociale zekerheidsstelsel
- Elk land beslist vrij
 - wie moet worden verzekerd
 - welke uitkeringen er zijn
 - voorwaarden voor uitkeringen

- Basisprincipes

- Verordening is van toepassing op alle wetgeving betr. volgende takken van sociale zekerheid:

- Prestaties bij ziekte
- Moederschap- en vaderschapsuitkeringen
- Uitkeringen bij invaliditeit
- Uitkeringen bij ouderdom
- Prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten
- Uitkeringen bij overlijden
- Gezinsbijslagen
- ...

-

- Premies of bijdragen in één land
 - Dus men is in principe slechts aan wetgeving van één lidstaat onderworpen
- Tenzij anders bepaald hebben personen op wie verordening van toepassing is dezelfde rechten en verplichtingen als de onderdanen van de staat

- Voor uitkering houdt men rekening met voorgaande periodes uit andere landen
- Eens recht op uitkering, dan ook nog uitkering indien naar ander land (exporteerbaarheid)
- In principe geldt verordening voor onderdanen van lidstaat en gezinsleden
- In principe niet afhankelijk van woonplaats

- Art. 11 Principe van wetgeving van LS waar betrokkene werkzaamheden verricht, al dan niet in loondienst.
 - Men valt onder land van wetgeving waar men werkt, ook al woont men in ander land

- Speciale regels voor grensarbeider (keert dagelijks naar land van woonplaats terug (of minstens eenmaal per week)(al dan niet in loondienst)
 - Vb werken in Nederland en dagelijks terug naar België (woonplaats).
 - Nederland is verantwoordelijk voor socialezekerheidsprestaties
 - Speciale regels voor gezondheidszorg (keuze) en werkloosheid (enkel recht op uitkering in land waar men woont)
 - Woonplaats? nationale beslissing (instantie van sociale zekerheid).
Verschillende criteria:
 - Duur van aanwezigheid op grondgebied
 - Gezinssituatie en familiebanden
 - Huisvestingssituatie
 - Belastingaangifte

- Bijzondere regeling voor detachering
 - Verzekerd in land van oorsprong
 - Voor vertrek: A1-document aanvragen

- Bijzondere regeling indien men werkt in meerdere landen
 - Indien minstens 25% van activiteiten (25% van werktijd en/of bezoldiging) in land van woonplaats, dan **wetgeving van land van woonplaats**
 - Indien geen 25% in land van woonplaats, dan land van statutaire zetel of vestiging van werkgever
- Indien werken voor meerdere werkgevers uit verschillende landen, dan wetgeving van land van woonplaats
- Indien werknemer en zelfstandige in verschillende landen, dan verzekerd in land van tewerkstelling

- Verordening is van toepassing op werkzaamheden in loondienst en werkzaamheden anders dan in loondienst
 - Werkzaamheden in loondienst: werkzaamheden of daarmee gelijkgestelde situaties die als zondanig waren beschouwd voor de toepassing van de socialezekerheidswetgeving van de lidstaat waar die werkzaamheden worden verricht, of waar die gelijkgestelde situaties zich voordoen.
 - Men spreekt dus niet van werknemer.

PS ASO In België: *sui generis* statuut

Sociaal statuut van werknemers maar enkel voor bepaalde takken van sociale zekerheid (geneeskundige verzorging, uitkeringen en kinderbijslag) (niet voor pensioen en werkloosheid)

- Ziektekosten
 - Verordening
 - Richtlijn patiëntenrechten en grensoverschrijdende zorg

- **Bij discussie tussen lidstaten:**
 - Één wetgeving zal voorlopig gelden
 - Dialoog-en bemiddelingsprocedure, evt. zaak voor Administratieve Commissie voor de coördinatie van de sociale zekerheidsstelsels

Fiscaliteit

- Welk land heft belastingen?
- Waar gebeurt bedrijfsvoorheffing?
- Principe van de fiscale woonplaats:
 - Belasting op uw inkomsten wereldwijd
 - Inkomsten: loon (bedrijfsvoorheffing), pensioen, uitkeringen, inkomsten uit onroerend goed enz.
 - Meestal land waar men meer dan 6 maanden per jaar verblijft
 - Gelijke behandeling
 - In land waar u belastingen betaalt (of waar u bijna al uw inkomen heeft): recht op
 - Gezinstoelagen, aftrek voor kosten kinderopvang
 - Belastingaftrek voor hypotheekrente
 - Gemeenschappelijke belastingaanslag met uw partner voor zover mogelijk

- Zie http://europa.eu/youreurope/citizens/work/taxes/income-taxes-abroad/index_nl.htm
 - Verdragen om dubbele belasting te vermijden
 - In sommige verdragen (vb. met VS) specifieke bepalingen voor onderzoekers
- Quid BTW en detachering?

Arbeidsrecht

- Belgisch contract of buitenlands contract?
 - detachering?
 - stopzetten?
 - opschorting contract?
 - ASO
- Contract
 - bescherming van bediende bij ontslag,
 - werkvoorwaarden
 - Loon
 - Welzijn, preventie, milieu

- Bepalingen van dwingend recht van het land van tewerkstelling

Verzekeringen

- Arbeidsongevallen
 - Prikongevallen
 - Ongevallen op weg van en naar het werk
 - Check polis van moederinstelling
 - perifeer ziekenhuis, beperkt tot België?
- Bijkomende ziektekostenverzekering?

- Beroepsaansprakelijkheid
 - Check polis
 - Indien betaald door Universiteit/Universitair ziekenhuis én in perifeer ziekenhuis.
 - Indien in perifeer ziekenhuis maar niet betaald door Universiteit/Universitair ziekenhuis?
 - ASO

ASO en opleiding

- Duurtijd en voorwaarden?
 - Opleiding in ander LS van EU, in Noorwegen, Liechtenstein, IJsland, en LS waarmee EU en LS een **associovereenkomst afsloten**, die in werking trad en die bepaalt dat in kader van toegang tot beroep onderdanen niet gediscrimineerd mogen worden op grond van nationaliteit.
 - Max. 1/3 van duurtijd van stage
 - Supervisie door in gastland persoon/structuur erkend voor supervisie conform wetgeving van gastland

- Overeenkomst tussen coördinerend stagemeeester, ASO en supervisor gastland
 - Modaliteiten van stage
 - Billijke vergoeding
 - Eindtermen van de stage
 - Beroepsverzekering
- Notificatie van supervisor aan FOD Volksgezondheid
- Niet voor niveau 3

- Opleiding in derde land?
 - Max. 1 jaar
 - Supervisie door in gastland persoon/structuur erkend voor supervisie conform wetgeving van gastland
 - Overeenkomst tussen coördinerend stagemeeester, ASO en supervervisor gastland
 - Modaliteiten van stage
 - Billijke vergoeding
 - Eindtermen van de stage
 - Beroepsverzekering
 - Notificatie van supervisor aan FOD Volksgezondheid
 - Niveau 3?

Erkenning/beroepsuitoefening/deontologie

- Binnen de EU – buiten de EU
- Tijdens de opleiding (ASO) – Los van opleiding

- Tot slot
 - Binnen VLIR – denkgroep/werkgroep Internationale Onderzoekers
 - Met dank aan
Katrien Schillemans & Annemie Dumoulin
HR-team internationale tewerkstelling –
Personeelsdienst KU Leuven

